

2.7 මහාපජාපති ගෞතමී අපද්‍යනය

226. ලොවට පහනක් වූ වේදනෙයාජන දමනයෙහි සාරවී වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ එක්සමයෙකැ විශාලා මහනුවර මහාවනයෙහි මැනවින් කරන ලද කුටාගාර ශාලායෙහි වැඩ වසන සේකැ.

42 අපද්‍යනපාළි-එකුපොසථිකවග්ගො

- 227. තද ජිනසස මාතුච්ඡා මහාගෞතමී භික්ඛුනී,
තභිං කතෝ පුරෙ රලෙච චසී භික්ඛුනුපසසයෙ.
- 228. භික්ඛුනීහි විමුක්තාහි සතෙහි සහ පඤ්චි,
රහොගතාය තසෙසවං වික්ඛසසාසි² විතකතිතං.
- 229. “බුද්ධසස පරිනිබ්බාණං සාවකග්ගයුගසස වා
රාහුලානඤ්ඤානං නාහං ලච්ඡාමී පසසිතුං*³
- 230. පටිගච්චායුසඛ්ඛාරො⁴ ඔසසජීචාන⁴ නිබ්බුතීං,
ගච්චෙජ්ජයං ලොකනාථෙත අනුඤ්ඤානා මහෙසිනා.’’
- 231. තරා පඤ්චසතානමපි භික්ඛුනීනං විතකතිතං,
ආසී ඛෙමාදිකානමපි එතදෙව විතකතිතං.
- 232. භුමිචාලො තද ආසී නාදිතා දෙවදුඤ්ඤි,
උපසසයාධිවජ්ඣායො දෙවතා සොකපිළිතා.
විලපනතා සකරුණං⁵ තස්සසුනී පවකකයුං,
- 233. මිත්තා⁶ භික්ඛුනීයො තා හි උපගන්චාන ගෞතමී.
නිපච්ච සිරසා පාදෙ ඉදං වචනමබුචී:
- 234. “තස්ස තොයලවාසිත්තා මයමයො රහොගතා
සාවලා චලිතා භුමී නාදිතා දෙවදුඤ්ඤි,
පරිදෙවා ච සුයන්ති කිමස්සං නුත ගොතමී.’’
- 235. තද අචොච සා සබ්බං යථාපරිචිතකතිතං,
තායොපි සබ්බා ආහංසු යථාපරිචිතකතිතං.
- 236. “යදී තෙ රුචීතං අයො නිබ්බාණං පරමං සිවං,
නිබ්බාසිත්තාම සබ්බාපි බුද්ධානුඤ්ඤාය සුබ්බතෙ.
- 237. මයං සභාව නිකඛනතා සරාපි ච භවාපි ච
සහයෙව ගමිසසාම නිබ්බාණපුරමුක්තමං.’’
- 238. නිබ්බානාය චජන්තිතං කිං වසබ්බාමීති’’ සා වදං
සහ සබ්බාහි නිග්ගච්ඡී භික්ඛුනීනිලයා තද.

1. තභිං යෙව - සා
2. වික්ඛසසාපි - මජ්ඣං
3. පටිකච්චායුසඛ්ඛාරං - මජ්ඣං.
4. විසජ්චාන - මජ්ඣං.
5. සුකරුණං - මජ්ඣං.
6. සබ්බා - සා, PTS
* ඉමිසසා ගාරායානනජරං “සිච්චි, මජ්ඣං” පොඤ්ඤානු
“බුද්ධසස පරිනිබ්බාණං සාවකග්ගයුගසස ව
මහාකසපනඤ්ඤානං ආනඤ්ඤානුලාන ව:” අයමපි ගාරා දිසසතෙ,
න සාම පොඤ්ඤානු.

227--228. එකල්හි ජිනෙන්ද්‍රයන් වහන්සේගේ සුළුමවු වූ මහා පජාපති ගොතමී තෙරණියෝ එ නගරයෙහි කරන ලද රමා වූ මෙහෙණුවරෙහි කෙලෙසුන්ගෙන් මියුණු (-රහත්) මෙහෙණන් පන් සියයක් සමග වාසය කළහ. විවේකී වූ හුන් ඔවුනට මෙබඳු මනෝසංකල්පයක් පහළ වියැ.

229. “මම බුදුරදුන්ගේ පිරිනිවීම හෝ දෙ අගසව්වන් වහන්දැගේ පිරිනිවීම හෝ රාහුල - ආනන්ද -නන්ද තෙරණුවන්ගේ පිරිනිවීම හෝ දක්නට නො ලබමි.

230. ලෝකනාථ වූ මහර්මීන් වහන්සේ විසින් අනුදන්නා ලද වූ කල් ඇති වූ ආයුසංස්කාරයන් හැර පියා නිවීමට යන්නෙමි නමි මැනවි.”

231. පන්සියයක් මෙහෙණන්හට ද එබඳු ම විතර්කයක් වියැ, බෙමාදී තෙරණිවරුනට ද තෙල විතර්කයම වූයේ යැ.

232. එකෙණෙහි මහපොළොව කම්පිත වියැ, මෙසගර්ජනා ද වූයේ යැ. මෙහෙණවරට අරක්ගත් දේවතාවෝ ශෝකයෙන් පෙළුණාහු වූලපෙමින් කඳුළු වැගිරවූහ.

233. ඒ (ගොතමී තෙරණිය හා) මිත්‍ර මෙහෙණෝ ද ගොතමිය වෙතැ එළැඹූ පා මත සිරසින් වැඳ වැටී මෙවදන් බිණුහු:

234. “ආයතීවනි, දිය පොදකින් (සිය සිරුරු) තෙමාගත් අපි එහි රහොගත (-එකලා) වූමිහ. ඒ අවල වූ පොළොව සැලිණ, මෙසයෝ ගර්ජනා කළහ, වැලපීම් ද ඇසෙයි, ගොතමී උත්තමාවනි, එකැකින් (මේ) කුමක් සදහා ද?”

235. එවිට ඕ යම අයුරකින් විතර්කකරනලද නමි සියල්ල කීවා යැ. ඒ සියලු මෙහෙණෝ ද (තමන්) විතර්කකළ අයුරු (එලෙසින් ම) කීහ.

236. “ආයතීවෙනි, පරම ශාන්ත වූ නිවන ඉදින් ඔබට රිසි නමි මනා වුන ඇති උත්තමාවනි, (අපි) සියල්ලෝ ද බුද්ධානුඤායෙන් පිරිනිවෙන්නමු.

237. අපි එක් වූ ම ගෙයිනුදු හවයෙනුදු නික්මුණෝ වමහ උතුම් නිවන්පුරයට එක්වූ ම යන්නමු,”

238. එවිට ඕ තොමෝ (ගොතමී) “නිවනට යන්නන්හට කුමක් කියමි ද” යි පවසමින් සියල්ලන් සමග මෙහෙණවරින් බැහැර වූ ගීයා යැ.

44 අපදනපාළි-එකුපොසටීකවග්ගො

- 239. උපසංසයෙ යාධිවජා දෙවතා තා බමනතු මෙ,
භික්ඛුනීනිලයසෙසදං පච්ඡමං දසසනං මම.
- 240. න ජරා මච්චු වා යසු අපියෙහි සමාගමො,
පියෙහි විපපයොගො¹ තං වජ්ජිසං² අසඛිතං.
- 241. අවීතරාගා තං සුඤ්ඤා වචනං සුගතොරසා,
සොකච්චා පටිදෙවිංසු “අහො නො අපපුඤ්ඤතා.
- 242. භික්ඛුනීනිලයො සුදෙඤ්ඤ භූතො තාහි විනා අයං,
පභාතෙ විය තාරායො න දිසස්නති ජිනොරසා.
- 243. නීඛොනං ගොතමී යාති සතෙහි සහ පඤ්චි,
නදීසුතෙහිව සහ ගඛයා පඤ්චි සාගරං.
- 244. රජීකාය වජනතිං තං³ දිඤ්ඤා සද්ධා උපාසිකා,
සරා නික්ඛමම පාදෙසු නිපච්ච ඉදමච්චිවි:
- 245. “පසීදසසු මහාහොගෙ අනාථායො විභාය නො,
තයා න යුක්තං⁴ නිඛොතුං” ඉච්චචං⁵ විලපිංසු තා.
- 246. තාසං සොකපභාණ්ඤාං අචොච මධුරං ගිරං,
“රුදිතෙන අලං පුක්ඛා භාසකාලො⁶යමජ්ජ වො.
- 247. පටිඤ්ඤතං මයා දුක්ඛං දුක්ඛහෙතු විචජ්ජිතො,
නිරොධො මෙ සවජ්ජිකතො මග්ගො වාපි සුභාවිතො.

(භාණ්ඩාරං පට්ඨමං)

- 248. පටිවිලොචනා මයා සඤ්ඤා කතං බුද්ධසස සාසනං,
මිහිතො ගරුකො භාරො භවනෙහි සමුහතා.
- 249. යසස්සඤ්ඤා පබ්බජිතා අගාරසමානගාරියං,
සො මෙ අඤ්ඤා අනුප්පකො සබ්බසංඤ්ඤාජනකඛයො.
- 250. බුද්ධො තස්ස ව සද්ධමො අනුනො යාව තිට්ඨති,
නිඛොතුං තාව කාලො මෙ මා මං සොච්ච පුක්ඛිකා.

- 1. පියෙහි න විපපයොගො‘පි - මජ්ඣ.
- 2. වජ්ජිසං - සනා.
- 3. වජනනියා - මජ්ඣ.,
වජනනීතං - PTS
- 4. යුක්තං - මජ්ඣ.
- 5. ඉච්චචං - මජ්ඣ., සනා
ඉච්චචං - PTS

239. “මෙහෙණවර අරක්ඛන් යම් දෙවිකෙනෙක් වෙත් නම් උහු තුමු මට ඝෛමා කෙරෙත් වා. මෙහෙණවර මේ මාගේ පස්වීම දර්ශනයයි.

240. යම් තෙනෙකු ජරා වෙවයි, මරණ වෙවයි, අප්‍රියසම්ප්‍ර-යොග වෙවයි, ප්‍රියවිප්‍රයෝග වෙවයි නැත්ද අසංස්කෘත වූ (-ප්‍රත්‍යයෙන් සකස් නොවූ) එතැනට යන්නෙමි.” යි (කිවු.)

241. නො රහත් බුද්ධිපුත්‍රයෝ එ වදන් අසා සොවින් පෙළුණාහු “අහෝ, අපගේ මදපින් ඇතිබවැ” යි වැලපුනාහු යි.

242. ඔවුන්ගෙන් වෙන් වූ මේ භික්ෂුණි ආරාමය හිස් වියැ, සුයෙඛාදයයෙහි තාරකා මෙන් බුද්ධිපුත්‍රී (භික්ෂුණි) හු නො පැහැත්.

243. ගඬතා නදිය පන්සියයක් නදීන් සමග සයුරට වදනාසේ මහාපජාපති ගොතමී පන්සියයක් මෙහෙණන් සමග නිවනට යෙයි.

244. වීරියෙහි වඩනා ඇය දක සැදහැ ඇති උවැසියෝ ගෙයින් නික් මැ පා මතුයෙහි වැද හෙවැ මෙ වදන් බිණුහු.

245. “ මහාභාග්‍යවත් උත්තමාවනී, (අප කෙරෙහි) පහදිනු මැනැවි. අනාථ වූ අප හැඳ පියා ඔබ පිරිනිවන්නට යුතු නැතැ” යි ඔහු මහත්සේ හඬ නඟා වැලපුනාහ.

246. ඔවුන්ගේ ශෝකප්‍රභාණය සදහා (ගොතමී තොමෝ) මිහිරි වදන් පැවසූ යැ : “දරුවෙනි, හැඩිමෙන් කම් නැත, තොපට අද මේ සිනාසීමට කාලයයි.

247. මා විසින් දුක පිරිසිද දක්නා ලද යැ, දුකට හේතුව දුරු කරන ලද යැ මා විසින් දුඃඛ නිරොධය පසක් කරන ලද යැ, මාර්ගය ද මැනැවින් වඩනා ලද වෙයි.

(පළමු බණවර යි)

248. මා විසින් ශස්තෘන් වහන්සේ ඇසුරු කරන ලදහ, බුදුසසුන් කොට නිමවන ලද, ස්කන්ධභාරය බහාලන ලද, තෘෂ්ණාව මුලිනුපුටා නසන ලදී.

249. යම් අතීයක් සදහා ගිහිගෙන් නික්මැ බුදුසසුන්හි පැවිදි වූයෙමි ද, සියලු සංයෝජනයන්ගේ ඝයයවූ ඒ අතීය මා විසින් අනුප්‍රාප්තයි.

250. බුදුරජාණන් වහන්සේන් ඔබගේ අනුන වූ සඤ්චියක් යම්තාක් සිටුනා සේක් ද ඒතාක් පිරිනිවෙන්නට මට කාලය වෙයි. දිය-භියනි, මා ගැන සෝක නොකරව.

46 අපද්‍යනපාළි-එකුපොසථීකවග්ගො

- 251. කොණ්ඩකඤ්ඤානන්දනන්දී තිට්ඨන්ති රාහුලො ජීනො,
සුඛිනො සභිනො සඛෙකා හතදප්පා ව තිත්ථියා.
- 252. ඔක්කාකවංසස්ස යසො උසස්සිතො මාරමඤ්ඤො,
නනු සමපති කාලො මෙ නිබ්බානන්දාය පුත්තිකා.
- 253. වීරපභුති යං මඤ්ඤං පත්තං අජජ සිජ්ඣිතෙ,
ආනන්දභෙරිකාලො'යං කීං වො අස්සුභි පුත්තිකා.
- 254. සවෙ මධි දයා අත්ථි යදි වත්ථි කතඤ්ඤො,
සඤ්චෙට්ඨිතියා සබ්බා කරොථ වීරියං දළ්භං. ←
- 255. ථීනං අද්ධි පබ්බජං සමබුද්ධො යාවිනො මයා,
තසමා යථා'හං නන්දිස්සා තථා තමනුතිට්ඨථ.
- 256. තා එවමනුසාසිත්වා භික්ඛුනීභි පුරස්සකා,
උපෙච්ච බුද්ධං වන්දිත්වා ඉදං වචනමබ්බවි:
- 257. “අභං සුගත මාතා තෙ' ඤං ව වීර පිතා මම,
සඤ්චෙට්ඨිතො' නාථ තයා ජාතමි' ගොතම.
- 258. සංවද්ධිතො'යං' සුගත රූපකායො මයා තව,
අනින්දියො' ධම්මකායො' මම සංවද්ධිතො' තයා.
- 259. මුහුත්ත'තණ්හාසමනං ඛීරං ඤං පායිතො මයා,
තයා'හං සන්තමච්චනං ධම්මඛීරං භී' පායිතා.
- 260. වද්ධිනරක්ඛනො' මඤ්ඤං අනණො' ඤං මහාමුනො,
පුත්තිකාමා ථීයො යා තා' ලහනතු' තාදිසං සුතං,
- 261. මන්ධාතාදිනරින්දනං යා මාතා සා හවණ්ණවෙ,
නිමුක්ඛා'හං තයා පුත්ත තාරිතා හවසාගරා.
- 262. රඤ්ඤො මාතා මහෙසීති සුලභං නාමමිත්තං,
බුද්ධමාතාති යං නාමං එතං පරමදුලලහං.
- 263. තඤ්ච දුද්ධං මයා වීර පණ්ඩානං මමං තයා,
අණුකං වා මහනතං වා තං සබ්බං පුරිතං මයා.

- 1. තෙමාතා - සබ්බෙසු.
- 2. සඤ්චෙට්ඨිතො - මජ්ඣ.
- 3. ජාතමිති - මජ්ඣ.
- 4. සංවද්ධිතො'යං - මජ්ඣ.
- 5. අනින්දියො - මජ්ඣ., ආනන්දියො - ස්‍යා.
- 6. ධම්මකායා - සීල, PTS
- 7. මුහුත්තං - මජ්ඣ.
- 8. ධම්මඛීරමිති - ස්‍යා.
- 9. මන්ධාතාරක්ඛනෙ - මජ්ඣ.
- 10. අණුකො - මජ්ඣ.
- 11. සාවං - මජ්ඣ.
- 12. ලහනති - මජ්ඣ., ස්‍යා, ටෙට්.

251. කොණ්ඩකුඤ්ඤ - ආනන්ද - නන්ද ආදී තෙරණුවෝ ද, ජිනපුත්‍ර රාහුල තෙරහු ද සිටුනාහ. සබ්බ තෙමේ සුඛිත යැ සහිත යැ නීඤ්ඤයෝ නැසුණු දර්ප (-මාන) ඇත්තාහු යි.

252. ඔක්කාක වංසයේ මරුන් මඩනා යශස උස්වැ නැගැ සිටියේ යැ. දරියනි, නිවන් සඳහා මාභට දන් කාලය නො වන්නේ ද?

253. බොහෝ කලෙකැ සිට මා විසින් යමක් පතන ලද නම් එය අද සිදු වෙයි, මෙ වනාහි සන්තෝෂජනක හේරිවාදනායට කාලයයි. දරියනි, තොපගේ කඳුළින් කවර වැටෙක් ද?

254. ඉදින් මා කෙරෙහි දයායෙක් ඇත් නම් කෘතඥතායෙක් ඇත් නම් (තෙපි) සියල්ලෝ සඳාධිසවීතිය සඳහා දඩි වියඪය කරව.

255. මා විසින් අයදනා ලද බුදුරජාණන් වහන්සේ මාගමුන්ට ප්‍රවුජ්ජාව දුන්සේකැ, එහෙයින් යමසේ මම සතුටු වන්නෙමි නම් එසේ ඒ අනු වැ (තෙපි ද) සිටුව" යි.

256. ඔවුනට මෙසේ අනුශාසනා කොට මෙහෙණන් විසින් පෙරටු කරන ලද්දී බුදුරදුන් වෙතැ එළැඹැ වැඳ මෙ වදන් පැවසූ යැ :

257. "සුගතයන් වහන්ස, මම ඔබගේ මවු වෙමි, වීරයන් වහන්ස, ඔබ ද මාගේ පියා වෙති. නාරයන් වහන්ස, (ඔබ මට) සඳහම් සුව දුන්හ, ගෞතමයන් වහන්ස, ඔබ වෙතින් (මම) උපන්නෙමි වෙමි.

258. සුගතයන් වහන්ස, ඔබගේ රු කය මා විසින් වඩන ලද යැ, මාගේ අනිඤ්ඤිය දහම් කය ඔබ විසින් වඩන ලදී.

259. මා විසින් ඔබ මොහොතක් (සා) පිපාසා සන්තිදුටන කිරි පොවන ලදහු, මම ඔබ විසින් අත්‍යන්ත ශාන්ත වූ දහම් නැමැති කිරි පොවන ලද වෙමි.

260. මහාමුනිවරයාණනි, මා විසින් වැඩිමෙහි රැකීමෙහි ලා ඔබ ණයගැති නො වෙති. පුතුන් කැමැති යම් ස්ත්‍රීහු වෙත් නම් ඔහු ඔබ බඳු පුතකු ලබන්වා.

261. මන්ධාකු ආදී රජුන්ගේ යම් මවක් වූ නම් ඒ බවසයුරෙහි ගිලුණා යැ. පුත්‍රයාණනි, ඔබ විසින් (මම) බවසයුරෙන් තරණය කරන ලද වෙමි.

262. 'රාජ මාතා - රාජ මහෙසී' යන නම ස්ත්‍රීන්හට සුලභ යැ, *බුද්ධමාතා' යි යම් නමෙක් ඇද්ද, තෙල නම පරම දුර්ලභයි.

263. මාගේ ඒ ප්‍රණීඩිය ද ඔබ වෙතින් මා ලද යැ, කුඩා වෙවයි. මහත් වෙවයි ඒ සියලු කිස මා විසින් පුරණ ලදී.

264. පරීතිබ්බාතුමිච්ඡාමි විභායෙමං කලෙඛරං,¹
අනුජානාහි මෙ වීර දුක්ඛන්තකර නායක.
265. වසකඛකුසධජාකිණේණ පාදෙ කමලකොමලෙ,
පසාරෙහි පණාමං තෙ කරිසසං පුත්තපෙමසා.²
266. සුවණ්ණේරාසිසංකාසං සරීරං කුරු පාකටං,
කඤ්චා දෙභං සුදිට්ඨං තෙ සන්තීං ගච්ඡාමි නායක.’’
267. ඉඛන්ධංසලකඛණුපෙනං සුපභාලඛාතං තනුං
සඤ්ඤාධානනාව ඛාලකං මාතුච්ඡං දසසඨි ජිනො.
268. ඵුලලාරවිඤ්ඤාස ඛිකායෙ තරුණාදිච්චසපභෙ,
වසකඛිනිතෙ පාදතලෙ තතො සා සිරසා පති.
269. ‘‘පණමාමි නරාදිච්චං ආදිච්චකුලකෙතුකං,
පඤ්ඤමෙ මරණේ³ මඤ්ඤං න තං ඉක්ඛාමහං පුනො.
270. ඉත්ථීයො නාම ලොකග්ග සබ්බදෙසකරා මනා,
යදි කො චත්ථී දෙසො මෙ ඛමසසු කරුණාකර.
271. ඉත්ථීකානඤ්ඤා පබ්බජ්ජං යමහං⁴ යාවිං පුනප්පුනං,
තඤ්ඤ චෙ අත්ථී දෙසො මෙ තං ඛමසසු නරාසහ.’’
272. මයා භික්ඛුනිතො වීර තවානුඤ්ඤාස සාසිතා,
තත්ථ චෙ අත්ථී දුනඤ්ඤං තං ඛමසසු ඛමාධිප.⁵
273. ‘‘අක්ඛන්තො නාම ඛන්තඛං කිං හවෙ ගුණභුසනො,
කිච්චකරං තෙ වක්ඛාමි නිබ්බානාය චජන්තියා.
274. සුදොධ අනුනො මම භික්ඛුසලෙඤ්ඤ
ලොකා ඉතො නිසසරිතුං කමන්තො,⁶
පභාතකාලෙ ව්‍යසනං ගහානං⁷
දිසවාන නියතාති ච වඤ්ඤෙඛා.
275. තදෙතරා භික්ඛුනිතො ජිනග්ගං
තාරාවි වඤ්ඤාසකා සුමෙරුං,
පදකඛිණං කඤ්ච නිපච්චි⁸ පාදෙ
ධීතා මුඛන්තං සමුදික්ඛමානා.

1. කලෙචරං - මජ්ඣ.
2. පුත්ත උක්ඛමෙ - මජ්ඣ. පුත්ත පෙමහං - සා.
3. සරණං - සා.
4. යං තං - මජ්ඣ.
5. ඛමාමිති - සා.
6. ඛමන්තො - මජ්ඣ.
7. ගහානං - මජ්ඣ.
8. කච්චි - මජ්ඣ.

264. මේ කය හැර පියා පිරිනිවෙන්නට ඊයියෙමි, වීර වූ දුක් කෙළවර කරන නායකයන් වහන්ස, (ඒ සඳහා) මට අනුදාන වදාල මැනවි.

265. සක් - අකුසු - දද ලකුණින් ගැවැසුණු පියුම් බඳු සියුමැලි පා දිඟු කරනු මැනවි. පුත්‍රප්‍රේමයෙන් ඔබට ප්‍රණාම කරමි.

266. රත්කඳක් බඳු (ඔබ) සිරුර පාල කරනු මැනවි. නායකයන් වහන්ස, ඔබගේ කය මැනවින් දැකීමකොට ඹන්තියට යන්නෙමි'' යි.

267. ජිනේන්ද්‍රයන් වහන්සේ ද්වන්ත්‍රිංශද්වර ලක්ෂණොපෙත සුප්‍රභා-යෙන් අලංකෘත සන්ධ්‍යාවලායෙන් ඉවත් වූ බාලාර්ක (ලහිරු) බඳු (සව)ඉරිරය සුළුමටට දර්ශනය කර වූ සේකැ.

268. ඉක්බිති ඕ තොමෝ ප්‍රබුඬපද්මසඳාශ වූ තරුණ සුයඹයා බඳු ප්‍රභාවත් වක්‍ර ලක්ෂණ ඇති ශ්‍රීපාද මතුයෙහි සිරසින් වැඳ වැටුනා යැ.

269. සුයඹවංශයට ධවජයක් වූ නරාදිත්‍යයන් (නරග්‍රෙෂ්ඨයන්) හට මේ පැසුළු මරණයෙහිදී ප්‍රණාම කරමි. මම යළි තොප නො දක්මි.

270. ලෝකාග්‍රයන් වහන්ස, ස්ත්‍රීහු නම් සියලු වරද කෙරෙත් යි දන්නා ලදහ. ඉදින් මාගේ කිසියම් දෙසෙක් ඇත්නම් කරුණාවට ආකරවූ උතුමාණනි, එය ඝෞමා කරනු මැනවි.

271. යම් හෙයෙකින් මම ස්ත්‍රීනට ද පැවිද්ද පුනපුනා යාඤ කළමු ද. ඉදින් එහිලා මාගේ දෙසෙක් ඇත්නම් නරොත්තමයාණනි, එය ඝෞමා කරනු මැනවි.

272. වීරයන්වහන්ස, ඔබගේ අනුඤායෙන් භික්ෂුණිහු මා විසින් අනුශාසිතයහ. ඉදින් එහිලා වරදවා කළ අනුශාසනයෙක් වේ නම් ඝෞමාධිපයාණනි, එද කමන්න.

273. ගුණාහරණ ඇති තැනැත්තිය, ක්ෂමාවට කරුණු නැති තන්හි ඝෞමා කළයුතු කුමක් නම් වන්නේ ද, පිරිනිවන සඳහා යන තොපට මතුයෙහි කුමක් කියමි ද.

274. පවීත්‍ර වූ අනුන වූ මාගේ භික්ෂු සඛ්‍යයා මෙ ලොවින් නිසැරණයට යන කල්හි, පහන්වන කල්හි ග්‍රහනාරකාවන්ගේ ව්‍යසනය දැක වන්දලොබාව නික්මැ යන්නා මෙනි.

275. මෙරු පර්වතය වටා යන වන්දානුගත තාරකා සෙසින් ඒ සෙසු භික්ෂුණිහු ජිනේන්ද්‍රයන් වහන්සේ ප්‍රදක්ෂිණා කොට පාමුල වැඳ වැටී (බුදුරදුන්) මුවග බලමින් සිටියහ.

50 අපදනපාළි-එකුපොසරීකවග්ගො

- 276. “න කිත්තපුබ්බං¹ තව දසසනෙන
චක්ඛුං න සොතං තව භාසිනෙන,
චිත්තං මමං කෙවලමෙකමෙව
පප්පයා තං ධම්මරසෙන කිත්තිං,
- 277. නදතො පරිසායං තෙ වාදිදපාපභාරිනො,²
යෙ තෙ දකඛනති වදනං ධඤ්ඤා තෙ නරපුබ්බව.
- 278. දීඝධගුලී තමෙනමෙ සුභෙ ආයතපණතිකෙ
යෙ පාදෙ පණ්ඨිසසන්තං³ තෙපි ධඤ්ඤා ගුණන්ධර.
- 279. මධුරානි පහට්ඨානි දෙසඤ්ඤානි භිතානි ව,
යෙ තෙ වාක්‍යානි සොසසන්ති⁴ තෙපි ධඤ්ඤා නරුක්ඛම.
- 280. ධඤ්ඤාභං තෙ මභාවීර පාදපුජනතසපරා,
තිණ්ණසංසාරකන්තාරා සුචාකොයන සිරිමනො.’’⁵
- 281. තතො සා අනුසායෙඤා භික්ඛුසඛමපී සුබ්බතා,
රාහුලානන්දනන්දෙ ව වන්දිතා ඉදමබ්බවී:
- 282. “ආසිට්ඨසාලයසමෙ රොගාවාසෙ කලෙඛරෙ,
තිබ්බන්තා දුක්ඛසංසාතෙ⁶ ජරාමරණගොවරෙ
- 283. නානාකලීමලාකිණ්ණෙ⁷ පරායතෙ නිරිහකෙ,
තෙන තිබ්බාතුමිව්භාමී අනුමඤ්ඤඵ පුක්ඛකා.’’
- 284. නන්දෙ රාහුලහඤ්ඤෙ ව චිතසොකා නිරාසවා,
ධීතාවලට්ඨිතිරි⁸ ධම්මතං අනුචිතාසුං.
- 285. ධීරන්ද්‍රී සඛිතං ලොලං අසාරං කදලුපමං,
මායාමරිච්චිසදීසං ඉක්කරං අනවට්ඨිතං.
- 286. යස්ස නාම ජීනසසා’යං මාතුච්ඡා බුද්ධපොසිකා,
ගොතමී නිධනං යාති අතිච්චං සබ්බසඛිතං.’

- 1. කිත්තිපුබ්බං - මජ්ඣ.
- 2. වාදිකඛපභාරිනො - මජ්ඣ.
- 3. පණ්ඨියනති - ස්‍යා
- 4. සුයානති - මජ්ඣ.
- 5. යදධම්මන සිරිමතා - PTS
- 6. දුක්ඛසඛසාමෙ - මජ්ඣ., දුක්ඛසඛිකතෙ - ස්‍යා
- 7. කලලමාකිණ්ණෙ - PTS, කුණ්ණපමලාකිණ්ණෙ - ස්‍යා
- 8. ධීතාවලා ධීති ධීරා - ස්‍යා, PTS

276. (වැළි දු ගෝතමීය මෙසේ පවසයි :) “ ඔබගේ දර්ශන යෙන් (අපගේ) ඇස තෘප්ත නොවූ විරු යැ. ඔබගේ භාෂිතයෙන් කත තෘප්ත නොවූ විරු යැ. හුදෙක් මාගේ ඒ එකම සිත ධම් රසයෙන් තෘප්තියට පැමිණ සිටියි.

277. නරභ්‍රෂ්ඨයාණනි. අභීතනාද පවත්වන (පර) වාදීමාන- මච්ඡාස කරන ඔබගේ ශ්‍රී මුඛය යම් ඒ කෙනෙක් දකිත් ද, උභු තුමු භාගාවත් හ.

278. (ලොකික - ලොකොක්තර) ගුණ ධරණ උතුමාණනි, දිගු ඇඟිලි ඇති, තඹවන් නිය ඇති, දිගු විඵම් ඇති ඉහ වූ (ඔබ) පා යම් කෙනෙක් ප්‍රණාම කෙරෙත් ද, උභු ද ධනා (පින්වත්) හ.

279. නරොක්තමියාණනි, මිහිරි ප්‍රීතිය ඇති කරන දොමස නසන (මෙමත්‍රීසහගත වූ)හිත වූ ඔබගේ වචන යම් කෙනෙක් ශ්‍රවණ කෙරෙත් ද, ඔහු ද ධනායෝ යි.

280. මහාවීරයන් වහන්ස, ඔබ පා පිදීමෙහි නිරත වූ තරණය කළ සසරකතර ඇති මම ශ්‍රීමතාණන්ගේ සුඤ්ජර වාක්‍යයෙන් භාග්‍ය- සම්පන්න වෙමි. ”

281. ඉක්බිති මනාවුත ඇති භික්‍ෂුසඛකයාට ද අනුශාසනා කොට රාහුල - නඤ්ඤ - ආනඤ්ඤ යන තෙරණුවන් වැද මෙවදන් පැවසූ :

282-283. “ සර්පාවාසයක් බඳු රොගයනට වාසසථාන වූ දුක් කඳක් වූ නොහොත් දුකින් පෙලුණු ජරා - මරණ දෙකට ගොදුරු වූ නොයෙක් කුණු කසලින් ආකීර්ණ වූ ආත්මායත්ත (තමාසතු) නො වූ අනුත්ප්පක වූ ඔරිරයෙහි කලකිරුණෙමි වෙමි. එහෙයින් පිරිනිවෙන්නට රිසියෙමි. දරුවනි, (එය) අනු දනි වු ”.

284. පහ වූ ගෝක ඇති ආශ්‍රව රහිත නන්ද තෙරණුවෝ ද රාහුල හදුයෝ ද පව්වක් (නොසැලී) සිටුනා සෙයින් තිර වැ සිටියාහු දහම් සැඟවී අනු වැ සිතු හු.

285. “ ප්‍රත්‍යයෙන් සකැසුණු සැලෙන අසාර (එහෙයින්ම) රඹකඳක් වැනි මායාවක් මිරිඟුවක් බඳු බොහෝ කල් නො පවත්නා තිර වැ නො සිටී මෙ කයට නිඤ්ඤ වෙවා.

286. මෝ නොමෝ වූකලී ජිනෙන්ද්‍රයන් වහන්සේගේ සුළු මව යැ, බුදුරදුන් පෝෂණය කළ ගෝතමී පිරිනිවීමට යෙයි. සියලු සකර දහම් අනිය යැ. ”

52 අපදනපාළි-එකුපොසථිකවග්ගො

- 287. ආනන්දෙ වී තද සෙවො සොකවෙට්ඨා ජිනවච්ඡලො,
තස්සස්සුනි ධරනොඤා සො කරුණං පරිදෙවිති.
- 288. “භා සන්තී.¹ ගොතමී යාති නුන බුද්ධොපි නිබ්බුතී,
ගච්ඡති න විරෙතොව අභතිරිව නිරිඤ්ඤො.”
- 289. එවං චිලපමානං තං ආනන්දං ආභ ගොතමී:
“සුනිසාගරං ගච්ඡීරං බුද්ධපට්ඨානතප්පරං.
- 290. න සුඤ්ඤා සොචිකුං පුඤ්ඤා භාසකාලෙ උපට්ඨිතෙ,
තව්² මෙ සරණං පුඤ්ඤා නිබ්බානං සම්පාගතං.³
- 291. තයා තාත සමජ්ඣේට්ඨො පබ්බජ්ජං අනුජාති නො,
මා පුඤ්ඤා විමතො ගොති සඵලො තෙ පරිස්සමො.
- 292. යං න දිට්ඨං පුරුණෙහි තිස්සිකාවරියෙහි පි,
තං පදං සුකුමාරිහී සත්ඵසසාහි වෙදිතං.
- 293. බුද්ධසාසනපාලෙතා පච්ඡිමං දස්සනං තව,
තස්ස ගච්ඡාමහං පුතත ගතො යස්ස න දිස්සතෙ.”
- 294. කදව්චි ධම්මං දෙසෙතොඤා ඛිපි ලොකඤ්ඤානායකො,
තදහං ආසිංසව්චං⁴ අවොචං අනුකම්පිකා:
- 295. “චීරං ජීව මහාචීර කප්පං තිට්ඨ මහාමුනෙ,
සබ්බලොකස්ස අත්ථාය භවස්සු අජරාමරො.”
- 296. තං තථාචාදිනිං බුද්ධො මමං සො එතදබ්බි:
“න භෙවං වජ්ඣයා බුද්ධා යථා වජ්ඣසි ගොතමී.”
- 297. “කථං චරති සබ්බඤ්ඤෙ වජ්ඣතඛො තථාගතො,
කථං අවජ්ඣයා බුද්ධා තං මෙ අඤ්ඤාති පුච්ඡිතො.”
- 298. “ආරභ්ච්චරියෙ පභිතභෙත නිවචං දඤ්ඤාපරකකමෙ,
සමග්ගෙ සාවද්ධෙ පසෙසා⁵ එසා බුද්ධානවජ්ජනා.”⁶ ←*

- 1. භාසන්තී - සා
- 2. තයා - මජ්ඣ., PTS
- 3. නිබ්බානං: සම්පාගතං - සීඝ්‍ර
- 4. ආසිංසව්චං - මජ්ඣ.
- 5. පසෙසා - මජ්ඣ., සා., PTS
- 6. එතං බුද්ධානවජ්ජනං - මජ්ඣ.

287-288. ඵකලා ආනන්ද තෙරණුවෝ සෙබ (සෝවන්) හ, බුදුරදුන් කෙරෙහි ස්නෙහ ඇති සොවින් පෙඵණු ඔබ “අහෝ! ගොතමී ඹන්තියට සෙයි, නොබෝ දිනකින් බුදුරජාණෝ ද ඉස්සන (දර) රහිත ගීනි සෙයින් නිවීමට යන්තාහ” යි සාත්තුකම්පික වෑ කඳුඵ දරමින් වෑලපෙති.

289-290. මෙසේ වෑලපෙන ඵ ආනන්ද තෙරණුවන්ට ගොතමී මෙසේ කීවු : “ගුත්තියට සාගර (බහුගුත්ත) වූ, ගැඹුරු ගුණ ඇති බුද්ධොපසොනසෙහි නියැලී පුත්‍රයාණනි, ශෝක කරන්නට අයුතු යෑ, භාස (සිතහවට) කාලය ඵලඹෑ සිටියේ යෑ, පුත, නිවන වෙත ඵලඹෑ සිටුනෑ මට තොපගේ පිහිටයි.

291. දරුව, තොප විසින් සමාරාධිත බුදුහු අපට පැද්ද අනු දත්ත. පුත, දෙමනස් නො ව, තොපගේ උත්සාහය සඵල යි.

292. පැරැණි කීර්ඵක ඇදුරන් විසින් යම ඹන්ත ප්‍රතිස්ඵාවක් නො දක්නෑ ලද ද, ඵ ප්‍රතිස්ඵාව සිටුමැලී සත්භෑවිටිදි දුරියන් විසිනුදු දක්නෑ ලද යෑ.

293. බුදුසසුන පාලනය කරන පුතණුවනි, මේ තොපගේ පශ්ඵම දර්ශනයයි. යම තෙතෙකෑ ගියේ නො දක්නෑ ලෑබේ ද, මම ඵහි යන්තෙමී.

294. ලෝකාග්‍රනායකයන් වහන්සේ කිසිවිටෙකෑ දහම දෙසමින් කිවිසියේක් ද, ඵවිට අනුකම්පා ඇති මම ආඹීර්වාද වචනයක් කීමු :

295. “මභාවීරයන් වහන්ස, බොහෝ කල් ඵවන්වන සේක්වා. මභාමුනීන්ද්‍රයන්, වහන්ස, කපක් වැඩසිටුනෑ සේක්වා. මුඵලොවට වැඩ පිණිස අඵරාමර වන සේක්වා” යි.

296. ඵසේ කියන ඵ මට බුදුහු තෙල වදළහ : “ගොතමීය, (තෙපි) යම අයුරකින් වදනහු ද, ඵ අයුරින් තඵාගතයෝ නො වෑන්ද යුත්තෑහු” යි.

297. “සඵවඤයන් වහන්ස, තඵාගතයෝ කිසෙයින් වෑන්ද යුතු ද, බුදුහු කිසෙයින් නො වෑන්ද යුතු දැයි පුඵවුත් ඔබ ඵ කරුණ මට කියනසේක් වෑ.”

298. (බුදුහු) “රුකුඵ වැර ඇති නිවනට මේහෙයු සිත් ඇති සකතයෙන් දැඩි පැරකුම් ඇති සමග වෑ සිටුනෑ සඵවන් දක්නේ නම් තෙලෙ බුදුනට වඤනෑ වෙයි.” වදළහ.

54 අපදනපාළි-එකුපොසටීකවග්ගො

- 299. තනො උපසසයං ගනාධා එකිකාභං විවිනාසිං,
සලග්ගං පරිසං නාථො රොවෙති¹ තිභවනාතගො.
- 300. භන්දභං පරිනිබ්බසසං මා විපතතිං තමග්ගසං.²
එවාභං විනාසයිකාන දිසාන ඉසිසකතමං.
- 301. පරිනිබ්බානකාලං මො ආරොවෙසිං විනායකං,
තනො සො සමනුඤ්ඤසි “කාලං ජානාහි ගොතමී.”³
- 302. කිලෙසා ක්ඛාපිතා මඤ්ඤා භවා සලබ්බ සමුභතා
නාභිව බන්ධනං ඡෙතො විභරාමී අනාසවා.
- 303. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨසස සතතිකෙ,
තිසෙසා විජජා අනුප්පතා කතං බුද්ධසස සාසනං.
- 304. පටිසලභිද්ද වතසෙසා ව විලොකධාපි ව අට්ඨිමෙ,
ජලභිඤ්ඤ සච්ඡිකතා කතං බුද්ධසස සාසනං.
- 305. ථීනං ධම්මාභිසමයෙ යෙ බාලා විමතිං ගතා,
තෙසං දිට්ඨිපභානස්ථං ඉඤ්ඤිං දසෙසති ගොතමී.
- 306. තද නිපට්ඨ සමබුද්ධං උප්පතිකාන අඞ්ඞරං,
ඉඤ්ඤි අනෙකා දසෙසති බුද්ධානුඤ්ඤය ගොතමී,
- 307. එකිකා බහුධා ආසි බහුකා වෙකිකා තථා,
ආචිභාවං තිරොභාවං තිරොකුඩ්ඛිං තිරොනගං.
- 308. අසජ්ජමානා අගමා භූමියමිපි නිමුජ්ජථ,
අභිජ්ජමානො උදකෙ අගඤ්ඤී මහියා යථා.
- 309. සකුඤ්චි යථාකාසෙ පලලවෙකන ගමී තද,
වසං වග්ගෙසි කායෙන යාව බුභමතිවෙසනං.
- 310. සිනෙරුං දණ්ඩං කකාන ජත්තං කකා මහාමහිං
සමුලං පරිවග්ගෙකාධා ධාරෙතති⁴ වධ්ධමී නභෙ.
- 311. ජඤ්ජුරොදයකාලෙව ලොකඤ්ඤාකාසි බුමිකං,
සුගනොත විය ලොකං සා ජාලාමාලාකුලං අකා.

- 1. රොවෙසි - මජ්ඣ.
- 2. විපතතිමග්ගසං - මජ්ඣ.
- 3. මො - සා.
- 4. ධාරෙතං - මජ්ඣ.

299. ඉක්බිති මම මෙහෙණවරට ගොස් එකලා වැ සිතුවුමි :
“ ත්‍රිවිධ භවයාගේ අන්තයට ගිය නාථයන්වහන්සේ සමගපිරිස්
රිසිවන සේකැ.

300-301. මම පිරිනිවෙන්නෙමි, ඒ විපත නො දැකිමවා” යි
මම මෙසේ සිතා විනායක මහාර්ඡි බුදුරදුන් දක, මාගේ පරිනිර්වාණ
කාලය ආරොචනා කළවු, ඉක්බිති ඔබ “ ගොතමිය, කල් දනුව ” යි
අනුදන්භ.

302. (ගොතමී) “ මා විසින් කෙලෙස්හු දවන ලදහ. සියලු
භවයෝ මුලිනුපුටා නසන ලදහ. බැඳුම් සිදු සරණ ඇත්ඳර්නක
සෙයින් ආඝ්‍රව රහිත වැ වාස කරමි.

303. බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් වෙතැ මට යහපතෙක් වියැ. ත්‍රිවිද්‍යා
අනුප්‍රාප්ත යැ, බුදුසසුන් කරන ලද.

304. මම සිවුපිළිසිඹියා ද අෂ්ටවිමොක්ඛ ද ඡට්ඨකිය ද පසක්
කරන ලද යැ, බුදුසසුන් කරන ලදී.

305. (බුදුහු) “ මාගමුන්ගේ ධර්මානුකූලයෙහි යම් අඤ්ඤානෙකෙකෙක්
විමනියට ගියාහු ද, ඔවුන්ගේ දෘෂ්ටිප්‍රභාණය පිණිස ගෝතමිය, සෘද්ධි
දක්වන්න.

306. එකලැ ගොතමී මෙහෙණ සම්බුදුන් ප්‍රණාම කොට අහසට
පැන නැඟැ බුදුරදුන්ගේ අනුදන්මෙන් නොයෙක් සෘද්ධි දක්වු.

307-308. එකක් වැ බොහෝ ආකාර වූ, එසෙයින් ම බොහෝ
වැ එකක් වූ, ප්‍රකට බවට, අප්‍රකට බවට, පවුරෙන් සරසැ පව්වෙන්
සරසැ (නොගැටී) ගියා යැ. (දියෙහි මෙන්) පොළොවෙහි ද ගැලුණා
යැ. පොළොවෙහි මෙන් දියෙහි නො බිඳිමින් ඇවිදිය යැ.

309. කිරිල්ලක මෙන් අහසෙහි පයඛිඛයෙන් යුතු වැ ගියා යැ,
බබ්ලොව තෙක් (මුළු ලොව) කයින් වශයෙහි පැවැත් වූ

310. මහමෙර සැත්දණ්ඛ කොටැ මහ පොළොව සතක් කොටැ
සහමුලින් පෙරළා ධරමින් නභොගර්භයෙහි සක්මන් කළා යැ.

311. සභිරු ලද කල්හි මෙන් ලොව දුම ඇති කළා යැ.
ඔ කල්පාන්තයෙහිදී මෙන් ලොකය අග්නිජාලායෙන් ආකූල කළා යැ.

56 අපදනපාළි-එකුපොසථිකවග්ගො

- 312. මුවලිනුං මහාසෙලං මෙරු මජුර දඤ්ඤං,¹
සාසපෙරිව සබ්බානි එකෙනග්ගහි මුට්ඨිනා.
- 313. අධ්‍යුලග්ගෙන ජාදෙසි භාකරං සනිසාකරං,
වජ්ජුරසහසසානි ආචෙලමිව ධාරයි.
- 314. වතුසාගරතොයානි ධාරයි එකපාණිනා,
යුගනාප්පලදකාරං මහාවසසං පවසසයි²
- 315. වකකවසනිං සපරිසං මාපයි සා නහස්සලෙ.
ගරුලං දීරදං සීහං විනදනතං ව දසසයි.
- 316. එකිකා අභිනිමමිකාසමෙයාං භික්ඛුනීගණං,
පුන අනාරධාපෙකා එකිකා මුනිමමුචි:
- 317. “මාකුච්ඡා තෙ මහාවීර තවසාසනකාරිකා
අනුසතතා සකං අත්ථං පාදෙ වජුති³ වක්ඛුම.”
- 318. දසෙසකා විවිධා ඉදධි ඔරොභිකා නහස්සලා,
වජ්ජිකා ලොකපජ්ජාතං එකමනතං නිසිදි සා.
- 319. “සා විසංවසසසනිකා⁴ ජාතියාහං මහාමුනෙ.
අලමෙතතාවතා වීර නිබ්බායිසසාමී නායක.”
- 320. තදුතිවිමසිතා සබ්බා පරිසා සා කතඤ්ඤි,
අචොච්චෙයා කථං ආසි අතුලිඤ්ඤිපරකකමා.
- 321. පදුමුතතරො නාම ජිනො සබ්බධමෙමිසු වක්ඛුමා,
ඉතො සතසහසසමිති කපෙ උපපජ්ඣි නායකො.
- 322. තදුහං භංසවකියං ජාතාමච්චකුලෙ අහුං,
සබ්බුපකාරසමුදානෙන ඉදෙධි ජිනෙ මහදානෙ.
- 323. කදවී පිතුනා සඤ්ඤිං දුභිගණපුරකඛිතා,
මහතා පරිවාරෙන තං උපෙච්චි නරාසහං.

- 1. මෙරු, මුලනදඤ්ඤං - මජ්ඣ.
- 2. මෙරු, මජුරදඤ්ඤං - සා.
- 3. පවසස - මජ්ඣ.
- 4. වක්ඛුමි - මජ්ඣ, සා, PTS.
- 5. විසංවසසනිකා - මජ්ඣ.

312. මුඛලින්ද මහාමෙඳලය, මෙරු - මන්දර - දද්දර මර්වත යන සියල්ල අබභාව සෙයින් එක් මිචකින් ගන්නා යැ.

313. නිසයුරු සහිත තිරු ඇඟිලිකුඩින් වැසූ, දහස්ගණන් සඳ තිරු මුදුන් මල්කඩ සෙයින් ධරු.

314. සියුසයුරෙහි දිය එක් අත්ලෙන් ධරු, යුගාන්ත මෙහයක් බඳු මහවැසි වැස්වූ.

315. ඔ අහස්තෙලෙහි සපිටිස් සක්විතිරජකු මැවූ, ගුරුලකු, ඇතකු ගර්ජනාකරන සිංහයකු දක්වූ.

316. එකලා වූ අපමණ මෙහෙණ ගණයා මවා යළි අතුරුධන් කොට එකක් වූ මුනිරජුනට (මෙසේ) කිවු:

317. “මහාවීරයන් වහන්ස, (මේ) ඔබගේ අනු සසුන් කරන ඔබගේ සුඵලවයි. වෘෂර්මතාණනි, (ඔ) ස්වාභීයට පැමිණියා (ඔබ) පා වදියි.”

318. ඔ නොයෙක් සෘණී දක්වා අහස්තෙලෙන් බැස ලොවට පහනක් වූ මුදුරුදුන් වෑද එකත්පසෙකු හුන්නා යැ.

319. (ඉක්බිති මහාපජාපති ගොතමී මෙසේ කිවු :) “ මහා මුනිවරයාණනි, ඒ මම උපතින් එක්සියවියි හැවිරිදි වෙමි. වීරයාණනි, මෙපමණකින් සැහෙයි, නායකයාණනි, පිරිනිවෙන්නෙමි ” යි.

320. එකලා අතිවිස්මයට පැමිණි ඒ සියලු පිරිස් කෘතාඤ්ඤ වූ (මෙසේ) කී: “ආයතීවනි, කෙසේ නම් (මෙබඳු) අසමාන සෘණී පරාක්‍රම ඇති වූයෙහි ” ද?

321. සියලු ධර්මයන්හි වෘෂර්මන් වූ (ලොවට) නායක වූ පද්මමුක්තර ජිනෙන්ද්‍රයන් වහන්සේ මෙයින් සුවහස්වන කප්පි (ලොව) පහළ වූ සේකි.

322. එසමයෙහි මම හංසවතී නගරයෙහි සියලු උපකරණයෙන් යුත් සමාද්ධිමත් සර්වසම්පූර්ණ මහාධන ඇති ඇමැතිකුලයෙකු උපන්වූ.

323. කිසිවිටෙකු දසි සමුහයා විසින් පෙරවුකරන ලදු වූ මහ පිරිවරින් පියා සමග ඒ නරභ්‍රෂ්ඨයන් වෙතැ එළඹැ-

58 අපදනපාළි-එකුපොසථිකවග්ගො

- 324. වාසවං විය වසෙන්නා¹ ධම්මමෙසං අනාසවං,
සරද්දිව්වසදීසං රංසිමාලාකුලං ජිනං.²
- 325. දීඝවා වික්ඛං පසාදෙඤා සුඤ්ඤා වසෙ සුභාසිතං,
මාතුච්ඡං භික්ඛුනීං අභ්‍යන්තං වපෙභ්‍යං නරනායකං.
- 326. සුඤ්ඤා දඤා මහාදනං සත්තාහං තස්ස නාදිනො,
සසඛ්ඤාසං නරග්ගස්ස පච්චයානි ඛුඤ්ඤි ව.
- 327. නිපජ්ජ පාදමුලමිති තං යානං අභිපජ්ජයිං,
තතො මහාපරිසතිං අචොච ඉසිසක්ඛමො:
- 328. “යා සසඛ්ඤං අභොජෙසි සත්තාහං ලොකනායකං,
තමහං කික්ඛතිසසාමී සුඤ්ඤං මම භාසතො.
- 329. සතසභසෙස ඉතො³ කපප ඔක්කකාකකුලසමිහවො,
ගොතමො නාම ගොතෙන්නා⁴ සඤ්ඤා ලොකෙ භවිස්සති.
- 330. තස්ස ධම්මෙසු දයාද ඔරසා ධම්මනිමිතො,
ගොතමී නාම නාමෙන හෙසසති සජ්ඣිසාවිකා.
- 331. තස්ස බුද්ධස්ස මාතුච්ඡං ජීවිතාපාදිකා⁵ අයං,
රක්ඛණඤ්ඤානඤ්ඤා අනන්තං භික්ඛුනීනං ලභිස්සති.”
- 332. තං සුඤ්ඤානං පමුදිතා⁶ යාවජීවං තද ජිනං,
පච්චයෙහි උපට්ඨිතො තතො කාලකතා අහං.
- 333. තාවනිංසෙසු දෙවෙසු සඛකාමසමීඤ්ඤි.
නිඛකතො දසභවෙහෙහි අභ්‍යන්තං අභිහවීං අහං.
- 334. රූපසද්දෙහි ගජෙහි රසෙහි ඵ්‍රසනෙහි ව,
ආයුනාපි ව වණ්ණන සුචෙනා යසසාපි ව.
- 335. තචොවාධිපතෙයොන අධිග්ගො විරොච්ඡං,
අභොසිං අමරිඤ්ඤා මහෙසි දධිතා තහිං.
- 336. සංසාරෙ සංසරන්තිහං කච්චොචායුසමෙරිතා,
කාසිත්තං රභ්‍යඤ්ඤා විසයෙ අජායං දසගාමකෙ.
- 337. ජණ්ඩදසසතා⁷නුනා නිවසන්ති තහිං තද,
සචඛසං තඤ්ඤා යො චෙට්ඨො තස්සා ජායා අභොසඤ්ඤං.

- 1. වසන්නං - මජ්ඣ.
- 2. රංසිමාලාකුලං - මජ්ඣ., සං., රංසිමාලාකුලං ජිනං - PTS
- 3. සතසභසෙසො - මජ්ඣ.
- 4. නාමෙන - සිඤ්ඤා
- 5. ජීවිතපාදිකා - සං.
- 6. සුඤ්ඤානං - සිඤ්ඤා, සං., PTS
- 7. ජණ්ඩදඤ්ඤා - මජ්ඣ.

324-326. ශක්‍රදේවින්ද්‍රයා වැනි ධර්මමෙසය වස්වන ආසුච රහිත සරාහිරු බදු රැස්මාලා ඇති ජිනේන්ද්‍රයන් දැක සිත පහදවා ඔබගේ සුභාෂිතය ද අසා නරශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේ (සිය) සුඵමච වූ මෙහෙණ අගනන්හි (එකද්‍රයෙහි) තබනු අසා අකමප්‍ය ගුණ ඇති ඔබට සත්දිනක් මහදන්දී සඛකයා සහිත නරොත්තමයන් වහන්සේට බොහෝ ප්‍රත්‍යය ද ප්‍රදානය කොටැ-

327. (ඔබ) පාමුල්හි වැදහෙවැ එ තනතුර පැතුමු. ඉක්බිති සෘෂිශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේ මහපිරිස් මැද මෙසේ වදළ සේක :

328. “ යම් කාන්තාවක් සඛකයා සහිත ලෝකනාථයන් සත් දිනක් මුළුල්ලෙහි වැළඳ වූ ද, මම ඇය කීර්තනය (ප්‍රකාශ) කරමි. (එසේ) කියන මාගේ බස් අසවු :

329. “ මෙයින් සියක්දහස්වන කප්පි ඔක්කාක කුලය සම්භව කොට ඇති ගෝත්‍රයෙන් ගෝතම නම්වූ ශාස්තෘ තෙමේ ලොවැ පහළ වන්නේ යැ.

330. (මෙ කාන්තා තොමෝ) ඔබ දහමට හිමි වූ ඕරස වූ ධර්මයන් නිර්මිත වූ නමින් ගොතමී නම්වූ ශාස්තෘශ්‍රාවිකාවක් වන්නී යැ.

331. ඒ තථාගතයන්ගේ දිවි වඩාලන සුඵමචු වන ලෝ රාත්‍රඤ (පැවිදි වැ බොහෝකල් ඇති) මෙහෙණන් අතර අග්‍රබව ලබන්නී යැ.”

332. එ අසා ප්‍රමුදිත වූ මම එකලැ දිවිහිම කොට ජිනේන්ද්‍රයන් වහන්සේ (සිවු) පසයෙන් උපසථාන කොට එ අත්බැවින් කලුරිය කෙළෙමි-

333. සියලු කාමයෙන් සමෘද්ධ වූ කවිකියා දෙවියන් අතර උපන්නෝම සෙසු දෙවියන් දස කරුණකින් අභිභවා සිටියමු.

334. රූපයෙන් ශබ්දයෙන් ගන්ධයෙන් රසයෙන් හා ස්ප්‍රෂ්ටව්‍යයෙන් ද, ආයුෂයෙන් ද වර්ණයෙන් සුඛයෙන් හා වැළි යශසින් ද-

335. එසෙයින් ම අධිපතිභාවයෙන් ද (සෙසු දෙවියන්) අභිභවා බැබළුණෙමි මම එහි දෙවරපුගේ ප්‍රේමණිය මෙහෙසි වූමු.

336. සසර සැරිසරන මම කම්චායුයෙන් මෙහෙයන ලද්දෙමි කාසි රජුගේ විජිතයෙහි දසග්‍රාමයෙකැ උපන්මු.

337. එකලැ එගමිහි නො අඩු වැ පන්සියයක් දස්සු වෙසෙහි. එහි සියල්ලනට යමෙක් දෙටු ද, මම ඔහුගේ භාය්‍යා වූමු.

- 338. සයමුනො පඤ්ඤා ගාමං පිණ්ඩාය පාවිසුං,
තෙ දිස්වාන අභං තුට්ඨා සහ සඤ්ඤා ඤාතිහි.¹
- 339. කඤ්ඤා පඤ්ඤාචා වතුමාසෙ උපට්ඨිය,²
තිව්වරානි දඤ්ඤා පසංඝාමහ³ සසාමිකා.
- 340 තනො චුතා සපනිකා⁴ තාවනිංසගතා මයං,
පච්ඡිමෙ ව භවෙ'දනි ජාතා දෙවදුසෙහ පුරෙ.
- 341. පිතා අඤ්ඤාසංකො මෙ මාතා මම සුලකඛණා,
තනො කපිලවකපුසමී. සුදොධාදනසරං ගතා.
- 342. සෙසා⁵ සකායකුලෙ ජාතා සකායානං සරමාගමුං,
අභං විසිට්ඨා සඤ්ඤාං ජිනසංඝා'පාදිකා අහුං.
- 343. මම පුතො'භිනිකඛමම' බුදො ආසි විනායකො,
පච්ඡාහං පබ්බජිතාන සතෙහි සහ පඤ්ඤාහි.
- 344. සාකියානිහි ධීරාහි සහ සතනිසුඛං චුසිං,
යෙ තද පුබ්බජාතියං අමනාකං අහු සාමිනො.
- 345. සහ පුඤ්ඤාසංකො කතාරො මහාසමයකාරකා,
චුසිංසු අරහතං තෙ සුගතෙනානුකමුතා.
- 346. තදෙතරා භික්ඛුනියො ආරුහිංසු නහසුලං,
සඤ්ඤා⁶ විය තාරායො විරොචිංසු මහිඤ්ඤා.
- 347. ඉදධි අනෙකා දසෙසසුං පිලනධිකනී⁷ යථා,
කමමාරො කතකසෙසව කමමඤ්ඤාසංකො සුසිකතිනො.¹⁰
- 348. දසෙසඤ්ඤා පාවිච්චිනි විචිකානි¹¹ බහුනි ව,
නොසෙඤ්ඤා වාදිපවරං මුනිං සපරිසං තද.
- 349. මරොහිතාන ගගනා වන්දිතා ඉසිසකමං,
අනුඤ්ඤානා නරඤ්ඤාන යථායානෙ නිසිදිසුං.
- 350. 'අනො'නුකමිකා අමං සඤ්ඤාසං විර ගොනමි,
වාසිතා නව පුඤ්ඤාහි පතො නො ආසවකඛයං.

1. සඤ්ඤා ඉතිහි - මජ්ඣ.	7. ස මෙ ඉඤ්ඤා... - සා
2. පුතා භුතාව සඤ්ඤායො - මජ්ඣ.	8. මහතා - පිඤ්ඤා
3. උපට්ඨසුං - මජ්ඣ.	9. පිලනධිකනී - මජ්ඣ.
4. සංසරිමං - පිඤ්ඤා, මජ්ඣ.	10. පුඤ්ඤාකමෙමිසු සිකතිතා - සා
5. සඤ්ඤා පි තා - මජ්ඣ.	11. විචිකානි - සා
6. සඤ්ඤා - සා	

338-339. පන්සියයක් පමෙක්ඛුසු පිඬු පිණිස ගමට පිවිසුණාහ. ඔබ දක තුටුපත් වූ සියලු නැයන් සමග පන්සියයක් කුටි තනා සිවුලසක් මුළුලෙහි උවටැන් කොට තුන්සිවුරු දී සැමියන් සහිත වූ ප්‍රසන්න වූමහ.

340. සැමියන් සහිත අපි එයින් සැවෑ තවතිසාවට ගියමහ, දන් පැසුළු බෙවෙහි දු දෙවදහ නුවරැ (එක්වෑ) උපතූමහ.

341. මාගේ පිය තෙමේ අඤ්ජන ශාකාරජ යැ, මාගේ මව සුලක්ඛණාදේවී ය. ඒ දෙවදහ නුවරින් කිඹුල්වක් පුරැ සුදෙවුන් රජුගේ ගෙට (සරණ) ගියා වෙමි.

342. ශාකා කුලයෙහි උපන් සෙසු දස්සෝ ශාකාරජුන්ගේ ගෙට ගියහ. (ශාකාරජුන් හා විවාහ වූහ.) සියල්ලන් අතුරෙහි විශිෂ්ට වූ මම ජිනේන්ද්‍රයන්ගේ පොෂක (-කිරි) මව වූමු.

343-344. මාගේ පුත් අභිනිෂ්ක්‍රමණය කොට (තමහට නායක යකු නැති හෙයින්) විනායක බුද්ධ වියැ. පසු කලැ මම පන්-සියයක් ශාකා කුමරියක් සමග පැවිදී වූ ධීර වූ ඔවුන් හා ශාන්තිසුඛය (-නිවන් සුව) ස්පර්ශ කළමු. ඒ පෙරදැහි යම් කෙනෙක් අපගේ ස්වාමීපුරුෂ වූහු ද-

345. එක් වෑ පින් කළ (දන්) මහාසමයකාරක ඔහු සුගතයන් වහන්සේ විසින් අනුකම්පිත වූවාහු අර්හතිය ස්පර්ශ කළාහ.

346. ඒ සෙසු මෙහෙණහු අහස්තලයට නැගුණාහ. මහත් සෘද්ධි ඇත්තාහු එක්රැස්වූ තාරකා සෙයින් බැබළුණාහු යැ.

347-348. (ඔහු) නොයෙක් සෘද්ධි දක්වූහු. රන්කම්හි මොනොවට හික්මුණු කම්භරපුත්‍රයකු (-රන්කරුවකු) කම්ණා ස්වර්ණය කින් බොහෝ ආභරණ විශෙෂ (කනා ප්‍රදර්ශනය කරන්නාක්) සෙයින් (එ මෙහෙණහු) බොහෝ විසිතුරු පෙළහර දක්වා එදිනැ පිරිස් සභිත වාදීවර මුනීන්ද්‍රයන් වහන්සේ සතුටු කොට-

349. අහසින් බැස උක්තම් ශාභි වූ මුනීරජුන් නැමැ ද නරාග්‍ර කථාගතයන් වහන්සේ විසින් අනුදන්තා උද්ඝ්‍ර සුදුසු තන්හි හුන්හ.

350. විරයන් වහන්ස, ආශ්වර්යයෙක, ගොතමී තොමෝ අප සියල්ලන්ට අනුකම්පා ඇත්තී යැ, තුඹ වහන්සේගේ කුශලයන් විසින් වාසිත වූ අපි ආසුවක්ඛය සංඛාත නිවනට පැමිණියමහ.

62 අපද්‍යනපාළි-එකුපොසරීකවග්ගො

- 351. කිලෙසා ක්‍යාපිතා අමකං හවා සඛෙඛ සමුහතා
නාභීවි ඛිජධිනං ඡෙජ්ඣා විහරාම අනාසවා.
- 352. ස්වාගතං චත නො ආසි බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සනතිකෙ
තිසෙසා වීජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධිස්ස සාසනං.
- 353. පටිසම්භිද්‍ය චතසෙසා ච විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ
ජලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධිස්ස සාසනං.
- 354. ඉදධීසු ච වසී භොම දිබ්බාය සොතධාතුයා
වේනොපරියඤ්ඤාසු වසී භොම මහාමුත්තො.
- 355. පුබ්බෙතිවාසං ජානාම දිබ්බචක්ඛු වීසොධිතං
සබ්බාසවා පරිකම්භො නඤ්ඤිති පුනඛ්භවො.
- 356. අපේ ච ධරේච නෙරුත්තෙ පටිභානෙ ච විජ්ජති
ඤ්ඤං අමකං මහාචීර උප්පතං තච සතතිකෙ.
- 357. අකමාභි පරිවිණේණො'සි මෙත්තචිත්තාභි නායක
අනුජානාභි සබ්බාසො' නිබ්බානාය මහාමුත්තො.'
- 358. 'නිබ්බාසිසසාම ඉච්චෙචං කිං චක්ඛාමී වදහතීයො'
යසසද්ධි ච වො කාලං මඤ්ඤරා'ති ජිනො'බ්චි.
- 359. ගොතමී ආදිකා තායො තද භික්ඛුනීයො ජිනං
චන්දිතා ආසනා තමහා වුට්ඨාය අගමංසු තා.
- 360. මහතා ජනකායෙන සහ ලොකභ්‍යන්තායකො
අනුසංයාධි සො' වීරො මාතුච්ඡං යාව කොට්ඨකං.
- 361. තද නිපති පාදෙසු ගොතමී ලොකබ්ඤ්චිනො
සහෙතරාභි' සබ්බාභි පච්ඡිමං පාදච්ඤ්ඤං.
- 362. 'ඉදං පච්ඡිමකං මඤ්ඤං ලොකනාථස්ස දස්සනං
න පුනො අමතාකරං පස්සිසසාමී මුඛං තච.
- 363. න ච මෙ චඤ්ඤං වීර තච පාදෙ සුකොමලෙ
සමුද්ධිසසාමී ලොකභ්‍ය අජ්ජ ගච්ඡාමී නිබ්බුත්තිං.

- 1. සබ්බායො - භ්‍යා, PTS
- 2. වදහතීනං - සිමු
- 3. අනුසංයාවසී - භ්‍යා.
- 4. සහෙවතාභි - මජ්ඣ.

351. අප විසින් කෙලෙස්හු දවන ලදහ. සියලු හවයෝ මුල් සිදු නසන ලදහ. බැඳුම් සිදු සරණ භස්තිරාජිනීන් සෙයින් ආසුච රහිත වූ වාස කරමු.

352. බුදුරජාණන් වහන්සේ වෙතැ (එළැඹීමෙන්) අපට ස්වාගත යෙක් වියැ. ත්‍රිවිද්‍යා අනුප්‍රාප්ත යැ. බුදුසසුන් කරන ලදී.

353. මේ සිවුපිළිසිඹියා ද අජටචීමොක්ඛ ද මට අභිඤා ද ප්‍රත්‍යක්ෂ කරන ලද යැ. බුදුසසුන් කරන ලදී.

354. මහාමුනිකුමනි, සෘද්ධිනිති වශී වෙමු, දිබ්බසානධාතූයෙහි (-දිවකන්ති) ද චේතොපරියක්ඛණයෙහි (-පරසින් දන්තා නුවණෙහි) ද වශී වෙමු.

355. පෙර විසූ කදපිළිවෙළ දනිමු. දිවැස පිරිසුදු කරන ලද යැ සියලු ආසුච ගෙවී ගියේ යැ දන් යළි ඉපැත්තෙක් නැති.

356. මහාවීරයන් වහන්ස, අපට අර්ථයෙහින් ධම්මයෙහින් නිරුක්තියෙහින් ප්‍රතිභානයෙහින් යම් ඥානයක් වේ ද, (එ ඥානය) කොප හමියෙහි දී උපනැ.

357. නායකයන් වහන්ස, අප විසින් මෙන් සිතැති වූ පුරුදු (-ඇසුරු) කරන ලදහු, (අප) සියල්ලන්ට පිරිනිවන් පිණිස අනුදන වදළ මැනැවි.

358. “පිරිනිවෙන්නමු යි මෙසේ පවසන්නන්හට කුමක් කියමි ද, යමක් පිණිස (කාලය අපෙක්ෂා කරන්නහු නම්) තෙපි (ඒ කාලය) දනිවු” යි ජිනෙන්ද්‍රයන් වහන්සේ වදළ සේකැ.

359. එවිට ගොතමී ආදී ඒ භික්ෂුණිහු ජිනෙන්ද්‍රයන් වැඳ එ හුනස්නෙන් නැගැ ගියාහ.

360. ඒ වීර වූ ලෝකාග්‍රන්‍යායකයන් වහන්සේ මහාජන සමුහයා සමග දෙරකොටුව තෙක් සුළුමව අනුව වැඩම කළ සේකැ.

361. එකලැ ගොතමී තෙරණියෝ සෙසු සියල්ලන් සමග පැසුළු පා වැඳුම කෙරෙමින් ලෝකබන්ධු බුදුරදුන් පා මුල වැඳ වැටුණාහ.

362. (ඔ මෙසේ පවසයි :) “ලොකනාරයන් පිළිබඳ මේ මාගේ පැසුළු දකුම යි, අමෘතයට ආකර වූ තොපගේ මුඛය යළි නො දක්වු.

363. වීරයන් වහන්ස, මුඛ වහන්සේගේ සියුමැලි පා සහළ නැවත වැදීමෙක් මට නො ද ඇති, ලෝකාග්‍රයන් වහන්ස, (බුදු පා) ස්පර්ශ කරමි. අද පිරිනිවනට යමි.

64 අපදනපාළි-එකුපොසථිකවග්ගො

- 364. රුපෙන කිං තවා'නෙන දිට්ඨං ධම්මෙ යථාකරො සබ්බං සඛිතමෙවෙනං අනසසාසිතමිත්තරං.''
- 365. සා තාභි සහ¹ ගතඛාන භික්ඛුනුපස්සයං සකං අඛඵපලලඛකමාභුජජ නිසීදී පරමාසනෙ.
- 366. තද උපාසිකා තස්ථ චුඛ්ඛාසනවච්ඡලා තසසා පවතතිං සුඛාන උපෙසුං පාදවජ්ඣකා.
- 367. කරෙහි උරං පහණ්ඛා ජිනගුලා යථා ලතා රොදනතා කරුණං රාවං² සොකච්චා භූමිපාතිකා³
- 368. "මා නො සරණදෙ නාථෙ විභාය ගමී නිඛුතිං නිපතිඤාන යාවාම සබ්බායො සිරසා මයං."
- 369. යා පධානතමා තාසං සඤ්ඤා පඤ්ඤ උපාසිකා තසසා සීසං පමජ්ජනතී ඉදං වචනමට්ඨවි:
- 370. "අලං පුත්තා විසාදෙන මාරපාසානුවක්ඛිනා අනිච්චං සඛිතං සබ්බං වියොගනතං වලාවලං.''
- 371. තතො සා තා විසසජ්ජතා පඨමං ක්ඛානමුක්ඛමං දුතියං තතියං වාපි සමාපජ්ජී වතුජ්ජකං.
- 372. ආකාසායතනඤ්ච විඤ්ඤාණායතනං තථා ආකිඤ්ඤාදීං නෙවසඤ්ඤං සමාපජ්ජී යථාකකමං.
- 373. පටිලොමෙන ක්ඛානානි සමාපජ්ජ්ථ ගොතමී යාවතා පඨමං ක්ඛානං තතො යාව වතුජ්ජකං.
- 374. තතො චුට්ඨාය නිබ්බාසී දීපච්චිව නිරාසනා⁴ භූමිවාලො මහා ආසි නභසා විජජුතා පතී.
- 375. පනාදිතා දුක්ඛියො පරිදෙවිංසු දෙවතා පුපඵචුට්ඨි ව ගගනා අභිවසසථ මෙදීනිං.
- 376. කමපිනො මෙරුරාජාපි රඛතමජ්ජකි යථා නටො සොකෙතනවාතිදීනො ව⁵ විරවො ආසි සාගරො.

- 1. සා සහ තාභි - මජ්ඣ.
- 2. රවං - මජ්ඣ.
- 3. භූමිපාතිකා - මජ්ඣ.
- 4. නිරාසවා - මජ්ඣ.
- 5. සොකෙතන වාතිදීනොව - මජ්ඣ.

364. නොපගේ යථාස්වභාව (සත්‍ය) ධර්මය දුටු කල්හි මේ රූපයෙන් කවර වැඩෙක් ද, තෙල සියල්ල සඛිඛ (හේතුයෙන් හටගත්තේ) යැ, ආස්වාද (අස්වැසිලි) රහිත යැ, බොහෝ කල් නො පවත්නේ” යි.

365. ඕ ඔවුන් සමග සිය මෙහෙණවරට ගොස් අඩ පළඟ බැඳ උතුම් අස්නෙහි හුන්නා යැ.

366. එකලා එහි බුද්ධිශාසනමාමක වූ උච්චයෝ ඇය (ගොතමී) ගේ පුවත් අසා පා වදිනු රිසියෝ වැ එළැඹුණාහ.

367. (ඔහු) ලෙහි අතින් පැහැර බැහැ හඬින් හධමින් සොවින් පෙළුණෝ වැ මුල්සුන් ලියවැල් සෙයින් බිම වැටීම ඇති වූවාහු -

368. “අපහට ශරණදයක වූ, නාථ වූ උත්තමාවතී, අපි සියල්ලෝ සිරසින් වැඳ වැටී (තොප) අයැදුම්හ: අප හැරපියා නිවනට නහමක් යනු මැනැවී” යි කීහ.

369. ඔවුනතරු ප්‍රධානතම වූ සැඳහැවත් නුවණ ඇති යම් උච්චයෙක් වූද, (ගොතමී) ඇය හිස පිරිමදිමින් මෙ වදන් පැවැසූ :

370. “දරුවනී, මාරඛන්ධන අනුව වටනා සොවින් කම් නැත, සඛිඛ ධර්ම සියල්ල අනිස යැ, වෙන්වීම කෙළවර කොට ඇත, නිරතුරු වෙනස්වනසුලු” යි (කියා යි.)

371-372. ඉක්බිති ඕ ඔවුන් බැහැර යවා උතුම් වූ ප්‍රථමධ්‍යාන යට සමවැදුණු. දෙවැනි, තෙවැනි, සිවුවැනි ධ්‍යානයනට ද එසෙයින් ම පිළිවෙලින් **ආකාසානඤ්චායතන යැ විඤ්ඤාණඤ්චායතන යැ ආකීඤ්ඤායතන යැ නේවසඤ්ඤා නාසඤ්ඤායතන යැ යන සමචනට ද සමවැදුණා යැ.**

373. ගොතමී තෙරණියෝ පළමුවැනි ධ්‍යානය තෙක් පිළි-ලොම් විසින් ධ්‍යානයනට සමවැදුණාහ. එයින් (අනුලොම් විසින්) සිවුවැනි ධ්‍යානය තෙක් සමචන්හ.

374. එයින් නැගී සිට තෙල් නැති පහන් සිලක් සෙයින් පිරිනිවියාහ. (එකෙණෙහි) **මහාභූමිචලනයෙක් වියැ. අහසින් වියුලිධාරා ද පතිත වී.**

375. **මහාමේඝයෝ ගර්ජනා කළහ. දෙවියෝ වැළඳුණාහ.** අහසින් පොළොවට **මල්වැසි ද වට.**

376. රහමධලෙහි නළුවකු මෙන් **මෙරුපර්වතය ද කම්පිත වියැ, සොවින් දීන වූ සෙයින් මහසයුර ද වීරාව (මහත් සොඹ) ඇති වී.**

66 අපදනපාළි-එකුපොසථිකවග්ගො

- 377. දෙවා නාගාසුරා බ්‍රහ්මා සංවිග්ගා'හංසු' තඛ්ඛණේ:
“අනිළා වත සඛ්ඛරා යථායං වීලයං ගතා,
- 378. යා වෙ'මං පරිවාරිංසු සක්ඛ්ඛසාසනකාරිකා
තායො'පි අනුපාදනා දීපවී' විය නිබ්බතා.”
- 379. “හා යොගා වීඝ්‍රයොගනතා හා'නිළං සබ්බසඛ්ඛතං
හා ජීවිතං විනාසනතං” ඉවාසි පරිදෙවනා.
- 380. තතො දෙවා ව බ්‍රහ්මා ව ලොකධම්මොනුවක්කනං
කාලානුරූපං කුබ්බන්ති උපෙඨා ඉසිසක්කමං.
- 381. තද ආමනතධී සඤ්ඤා ආනන්දං සුනීසාගරං;¹
“ගච්ඡානන්ද නිවෙදෙහි භික්ඛුනං මාතුනිබ්බුතී.”
- 382. තද'නන්දෙ නිරානන්දෙ අසප්පනා පුණ්ණලොචනො
ගග්ගදෙන සරෙතාහ “සමාගච්ඡන්තු භික්ඛවො.
- 383. පුබ්බදකඛ්ඤ්ඤපච්ඡාසු උත්තරායං වසන්ති යෙ
සුණන්තු භාසිතං මඤ්ඤං භික්ඛවො සුගතොරසා.
- 384. යා වධ්ඪධී පයඤ්ඤන සරීරං පච්ඡිමං මුනෙ
සා ගොතථී ගතා සන්තිං තාරාව සුරියොදයෙ.
- 385. බුද්ධමාතාති පද්දඤ්ඤං ධපඨිනා ගතා'සමං
න යඤ්ඤ පඤ්ඤනෙකොපි ගතං² දකඛති නායකො
- 386. යසස්සඤ්ඤී සුගතෙ සඤ්ඤා යො ව පියො³ මහාමුනෙ.
බුද්ධමාතරී⁴ සක්කාරං කරොතු සුගතොරසො.”
- 387. සුදුරට්ඨාපි තං සුඤ්ඤා සීඝ්‍රමාගඤ්ඤ භික්ඛවො
කෙච්චි බුද්ධානුභාවෙන කෙච්චි ඉඤ්ඤි සු කොච්චිද.
- 388. කුටාගාරවරෙ රච්චෙ සබ්බයොණ්ණමයෙ සුභෙ
මඤ්ඤිකං සමරොපෙසුං⁵ යඤ්ඤ සුක්කාසි ගොතථී.

- 1. සංවිග්ගභිංසු - මජ්ඣ.
- 2. දීපසිඛා - සඤා.
- 3. සුතසාගරං - මජ්ඣ.
- 4. ගතී - මජ්ඣ.
- 5. යො වා පියෙසා - සීඝ්‍ර.
- 6. බුද්ධමාතුසා - මජ්ඣ.
බුද්ධසමාතු - සඤා.
- 7. සමාරොපෙසුං - මජ්ඣ.

377-378. එකෙණෙහි දෙවියෝ ද නාගයෝ ද අසුරයෝ ද බ්‍රහ්මයෝ ද සංචින්න වූ (මෙසේ) කීහු: “**එකාන්තයෙන් සාස්කාරයෝ අනිත්‍යහ.** යමසේ මෝ නිවීමට ගියා ද, එසේ ශාස්තෘ ශාසනකාරිණී වූ (-බුදුවදන් අනු වූ හැසුරුණු) යම් මෙහෙණ කෙනෙක් මැය පිරිවරා සිටියාහු ද ඔහු ද (තෙල් නැති) පහන් සිඵ සෙයින් උපාදන රහිතවූ නිවීමට ගියාහු” යි.

379, “අහෝ! එක්වීම වෙන්වීම අන්තකොට ඇත්තේ යැ, අහෝ! **සියලු සබ්බ ධම්ම අනිත්‍ය** යැ, අහෝ! ජීවිතය විනාශය කෙළවර කොට ඇත්තේ යැ” මෙසේ (ඔවුනතර) පරිදේවනා (වැලපීම) ද ඇති වූයේ යි.

380. ඉක්බිති දෙවියෝ ද, බ්‍රහ්මයෝ ද **සෘෂිශ්‍රේෂ්ඨ බුදුරදුන් කරා එළඹූ** ලෝසිරිත් අනු වූ කටයුතු දැ කාලාතුරුප කොට කෙරෙත්.

381. එකල ශාස්තෘන් වහන්සේ ශ්‍රැතියාගර වූ (බොහෝ ඇසු පිරු නැත් ඇති) ආනන්ද තෙරණුවන් ඇමැතු සේක: “**ආනන්ද, යව, මවුගේ පිරිනිවීම භික්ෂුන්ට දන්ව**” යි.

382. එවිට නිරානන්ද (සතුවන් තොර) ආනන්ද තෙරණුවෝ කදුළින් පිරුණු නෙත් ඇති වූ “(ආයුෂ්මත්) මහණෙනි, එක්දස් වෙන්වයි” ගද්ගද (පැකුලුණු) හඬින් කීහ.

383. “පෙර - දකුණු - පැසුළු - දිග්ගි ද, උතුරු දිග්ගි ද බුද්ධපුත්‍ර යම් භික්ෂු කෙනෙක් වෙසෙත් නම් ඔහු මගේ වචනය අසත්වා.

384. මුනීන්ද්‍රයන් වහන්සේගේ පස්වීම ශරීරය යම් මවක් ප්‍රයත්න යෙන් වර්ධනය කළා ද, ඒ ගොතම් තොමෝ **සුයෙඛාදයෙහි තාරකාවක්** සෙයින් **ශාන්තියට** ගියා යැ.

385. පසැස් ඇති නායකයන් වහන්සේ පවා යම් තෙතොකූ ගිය ඇය නො දක්නාසේක් ද, (ඕ) ‘**බුද්ධාකා**’ යන **අසම** වූ ප්‍රඤ්ඡනිය (අප අතර) **තබ්බා (නිවීමට)** ගියා යැ.

386. සුගතයන් වහන්සේ කෙරෙහි යමකුගේ ශ්‍රද්ධා ඇත් ද, මහාමුනි කෙරෙහි යමෙක් ප්‍රිය ද, (ඒ) බුද්ධ පුත්‍රතෙමේ **බුද්ධාකා කෙරෙහි සත්කාර කෙරේවා.**”

387. ඉතා දුර සිටියාවූ ද භික්ෂු එ අසා බුද්ධානුභාවයෙන් ඇතැම්හු ද සෘණීවිෂයෙහි නිපුණ ඇතැම්හු ද වහා පැමිණියාහු යි.

388. ගෝතම් තොමෝ යම්තෙතොකූ සැනැපි සිටියා ද ඒ මණ්ඩකය (හැඳ) සියල්ල රනින් නිම වූ ඉහ වූ රම්‍ය වූ උතුම් කුඵලගෙයකූ ආරොපණය කළහ.

68 අපදනපාළි-එකුපොසථිකවග්ගො

- 389. වක්ඛුරො ලොකපාලා තෙ අංසෙහි සමධාරස්සං
සෙසා සක්කාදයො දෙවා කුටාගාරෙ සමග්ගස්සං.
- 390. කුටාගාරානි සබ්බානි ආස්සං පඤ්චසතානිපි'
සරද්දිවචණ්ණානි විසස්සකමමකතානි හි.
- 391. සබ්බාපි තා' භික්ඛුනියො ආස්සං මඤ්චස්ස සාධිතා
දෙවානං ඛන්ධමාරුඤ්භා නියානන් අනුපුබ්බසො.
- 392. සබ්බසො ඡාදිතං ආසි චිතානෙන නභස්ථලං
සතාරා වඤ්ඤාරියා ලඤ්ඤිතා කතකාමයා
- 393. පතාකා උසස්සිතා නොකා චිතතා පුප්ථකඤ්චුකා
ඔගතාකාසපද්දමා මහියා පුප්ථමුග්ගතං.
- 394. දිසස්සන්ති' වඤ්ඤාරියා පඡ්ඡලන්ති ව තාරකා
මඡ්ඤංගතොපි වාදිවො න තාපෙති සපි යථා.
- 395. දෙවා දිබ්බෙහි ගජෙහි මාලෙහි සුරභීහි ව
වාදිතෙහි ව නවෙවහි සධගීතීහි ව සුඡස්සං.
- 396. නාගා සුරා ව ඔඝමානො යථාසන්ති' යථාබලං
පුඡ්ඤිංසු ව නියන්තිං නිබ්බුතං බුද්ධමාතරං.
- 397. සබ්බායො පුරතො නීතා නිබ්බුතා සුගතොරසා
ගොතමී නියතෙ පච්ඡා සක්කතා බුද්ධපොසිතා.
- 398. පුරතො දෙවමනුජා සනාගා'සුරඔඝමකා
පච්ඡා සසාවතො බුද්ධො පුඡ්ඤං යාති මාතුයා.
- 399. බුද්ධස්ස පරිනිබ්බානං නොදිසං ආසි යාදිසං
ගොතමී පරිනිබ්බානං අනිවච්ඡරියං අසු.
- 400. බුද්ධො බුද්ධස්ස නිබ්බානො' නොපදිසස්සන්ති' හිකඛවො
බුද්ධො ගොතමීනිබ්බානො සාරිපුත්තාදිකා' තථා.
- 401. චිතකානි කරිත්වාන සබ්බගජධමයානි තෙ
ගජධවුණ්ණවකිණ්ණානි ඤාපඤිංසු ව තා තභිං.

- 1. සක්ඛවසතානි හි - පිඉ.
- 2. සබ්බා තාපි - මඡසං.
- 3. දසස්සන්ති - මඡසං.
- 4. යථාසන්ති - පිඉ.
- 5. න බුද්ධො බුද්ධනිබ්බානො - මඡසං, PTS.
- 6. නොපච්ඡරියං - මඡසං.
- 7. සාරිපුත්තාදි - සතා.

389. ඒ ලෝකපාල දෙවියෝ සිවුදෙන (කුළුගෙය) දසරුවෙහි ලා ධරුහ. සෙසු ශක්‍රාදී දෙවියෝ කුළුගෙවල් ගත්හ.

390. කුළුගෙවල් පත්සියයක් වියැ, එ සියල්ල සරාහිරු බඳු වියැ, විස්කම්හු විසින් කරනලද වී.

391. ඒ සියලු හිඤ්ඤා මඤ්ඤානිඤ්ඤානි ඉයනාය කරවන ලද වූහ. දෙවියන්ගේ දසරුවට නාවන ලද්දහු අනුපිළිවෙළින් (ආදහනසාධානාය වෙනට) ගෙනයනු ලැබෙත්.

392. අහස්තලය හැමදෙසින් වියනින් වසනලද වියැ, තරු සහිත සඳහිරු රත්මුවා වැ ලකුණු කරන ලද වී.

393. නොයෙක් පතාකාවෝ ඔසවන ලදහ, පුෂ්පකඤ්චකයෝ පතුරුවා හරින ලදහ, අහසෙහි පද්මයෝ එල්ලුණාහ, පොළොවෙන් පුෂ්පයෝ උද්ගත වූහ.

394. සඳහිරු දක්නා ලැබෙයි, තාරකා දිලියෙයි, හිරු මධ්‍යාහ්න ගත නමුදු සඳ මෙන් (කිසිවකු) නො තවයි.

395. දෙවියෝ දිව්‍යමය ශක්ධයෙහුද මනාසුවදැති මල්දම්නුද වාදනායෙහුද නානායෙහුද සංගීතියෙහුද පිදුහ.

396. නාගයෝ ද අසුරයෝ ද බ්‍රහ්මයෝ ද පිරිනිවි (සොහොන වෙතැ) ගෙනයනු ලබන බුද්ධමාතාව ශක්ති පමණින් බල පමණින් පූජා කළෝ යි.

397. සුගතෝරස වූ පිරිනිවි සියලු මෙහෙණහු පෙරටු කොට ගෙනයන ලද්දහු ය, බුදුන් (ප්‍රදරුකල) පෝෂණය කළ ගොතමී තොමෝ සත්කාර කරනලදුව පසුව ගෙනයනු ලබයි.

398. නාග අසුර බ්‍රහ්ම ගණයා සහිත දෙවිමිනිස්හු පෙරටුව ගමන් කළහ. මවට පූජා පිණිස ශ්‍රාවකයන් සහිත වූ බුදුහු පසුවැ වැඩම කළාහු යැ.

399. ගෝතමියගේ පරිනිර්වාණය යමසේ අතිශයින් ආශ්ච්ඡයී ජනක වී ද, බුද්ධපරිනිර්වාණය එසේ ආශ්ච්ඡයීජනක නො වී යැ.

400. බුද්ධපරිනිර්වාණයෙහි බුදුහු නො දක්නා ලැබෙති, ගොතමී පරිනිර්වාණයෙහි බුදුහු ද එසේ ම ශාරිපුත්‍රාදී තෙරණුවෝ ද දක්නා ලැබෙත්.

401. ඒ දෙවිමිනිස්හු සුවද සුණු බහාලූ සියලු සුවද දැසින් යුතු සැ කරවා ඔවුන් (ඒ මෙහෙණන්) එහි තැන්පත් කොට දැවුහ.

70 අපදනපාළි-එකපොසථිකවග්ගො

- 402. සෙසභාගානි ධයභිංසු අට්ඨිසෙසානි සබ්බසො ආනන්දො ච තද්දොච සංවෙගජනනං වචො:
- 403. "ගොතථි නිධනං යානා දඬුං වසසා' සරීරකං සචෙක'භං' බුද්ධනිබ්බානං න වීරෙන භවිසසති."
- 404. තතො ගොතථිධාතුනි තසසා පත්තගතානි සො උපනාමෙසි නාථසස ආනන්දො බුද්ධචොදිතො.
- 405. පාණිනා තානි පග්ගඤ්ඤ අචොච ඉසිසත්තමො: "මහතො සාරවනතසස යථා රුක්ඛසස තිට්ඨතො.
- 406. යො සො මහත්තරො ඛන්ධො පලුජෙජයා අනිච්චතා, තථා භික්ඛුනිසඛ්ඛසස ගොතථි පරිනිබ්බුතා.
- 407. අහො අච්චරියං මඤ්ඤා' නිබ්බුතායපි මාතුයා සරීරමත්තසෙසාය නත්ථි සොකපරිද්දචො.
- 408. න සොචියා පරෙසං සා නිණ්ණසංසාරසාගරො පරිච්ඡේදසනනාපා සිතිභුතා සුනිබ්බුතා.
- 409. පඤ්ඤාසි මහාපඤ්ඤා පුට්ඨපඤ්ඤා තථෙච ච රත්තඤ්ඤා භික්ඛුනිනං සා එචං ධාරෙථ' භික්ඛචො.
- 410. ඉඤ්ඤා ච වසි ආසි දිබ්බාය සොතධාතුයා වෙතොපරියඤ්ඤාසස වසි ආසි ච ගොතථි.
- 411. පුච්චෙත්ථිචාසං අඤ්ඤාසි දිබ්බවක්ඛු වීසොධිතං සබ්බාසචපරිකම්ඤා නත්ථි තසසා පුනත්තචො.
- 412. අඤ්ඤාමනිච්චරුතථිසු පථිභානෙ තථෙච ච පරිසුඤ්ඤා අහු ඤ්ඤාං තසමා සොචනියා න සා.
- 413. අයොසනභතසෙසච ජලතො ජාතචෙදසො අනුපුබ්බපසනතසස යථා න ඤ්ඤායෙ ගති.
- 414. එචං සචො වීම්බුතානං කාමඛන්ධොසතාරිනං පඤ්ඤාපෙතුං ගති නත්ථි පත්තානං අචලං පදං.
- 415. අත්තදීපා තතො හොථ සතිපට්ඨානගොචරා භාවෙතා සත්තබොජ්ඣක්ඛෙහ දුක්ඛසසත්තං කරිසසථා'ති.

ඉඤ්ඤා සුදං මහාපජාපති ගොතථි ඉමා ගාථායො අභාසිජාති.

මහාපජාපති ගොතථි චේරියාපදනං සත්තමං.

- 1. ධයසංඤ්චයා - මඤ්ඤා.
- 2. සචෙකතං - මඤ්ඤා, සා, PTS.
- 3. ආනන්ද පසා බුද්ධසස - සා.
- 4. ජානාථ - PTS, වඤ්ඤාථ - සා.
- 5. සුඛං - සීලී, මඤ්ඤා.

402. අසථිධාතු ශේෂ කොට ඇති (ශරීරගත) සෙසු කොටස්හු සඵප්පකාරයෙන් දැවුණාහ. එවිට අනඳ තෙරණුවෝ ද සංවේග දනවන වදන් පැවසූහ:

403. “ගොතමී නිවීමට ගියා යැ. ඇගේ සිරුර ද දැවීණ, බුද්ධ පරිනිර්වාණය නොබෝ කලකින් වෙනැයි මම සැක කරමි.”

404. ඉක්බිති බුදුරදුන් විසින් මෙහෙයවන ලද ඒ අනඳ තෙරණුවෝ ගොතමී තෙරණියගේ අසථිධාතු ඇයගේ පාත්‍රගත කොට නාථ වූ බුදුරදුන්හට එළැවූහ.

405-406 ඒ අසථිධාතූන් අතින් පිළිගෙන සෘෂිශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේ (මෙසේ) වදළ සේක: “හරඇති පවත්නා මහරුකෙක යම් ඒ ඉතා මහත්වූ කඳ යම්සේ අනිත්‍යතා හේතුවෙන් වැනසීමේ ද එසේ භික්ෂුණීසඛකයාගේ මහත්කඳ වූ ගෝතමී පිරිනිවියා යැ.

407. අහෝ! ආශ්වයාභියෙකි, සිරුර පමණක් ඉතුරු කොට මව පිරිනිවිකල්හි දු මට ශෝකයෙක් පරිදේවයෙක් නැති.

408. තරණය කළ සසර සයුරු ඇති දුරු කළ සන්තාප ඇති සිහිල් වූ මොනොවට නිවුණු ඕ මෙරමා විසින් ශොක කටයුතු නො වෙයි.

409 මහණෙනි, මෙසේ ධරවු: ඕ පණ්ඩිත යැ, මහාප්‍රාඥ යැ, පුපුප්‍රාඥ (පැතුරුණු නුවණ ඇති) යැ, මෙහෙණන් අතර රාත්‍රඥ (පැවිදි වැ බොහෝකල් ඇතැ) යි.

410. ගොතමී සාද්ධියෙහි වැඩි වූ යැ, දිබ්බසොතධාතූයෙහි (දිව කතෙහි) ද, වෙනොපරියඤ්ඤායෙහි (පරයින් දන්නා නුවණෙහි) ද වැඩි වූ.

411. පෙර විසූ කඳ පිළිවෙළ දතු, දිවැස පිරිසිදු කරන ලද, සියලු ආභූවයෝ ගෙවී ගියහ, දැන් ඇයට පුනර්භවයෙක් නැති.

412. අඤ්ඤා - ධර්ම - නිරුක්තියෙහි ද එසේ ම ප්‍රතිභාතයෙහි ද (ඇගේ) ඤානය පිරිසිදු වියැ. එහෙයින් ඕ ශොක කටයුතු නො වෙයි.

413. යකුළින් පහළ පිළිවෙළින් නිවුණු දිලියෙන ගින්න ගිය තැන් යම්සේ නො පෑතේ ද,

414. එසේ මොනොවට (සමුච්ඡදප්‍රභාණ විසින් කෙලෙසුන් කෙරෙන්) මිදුණු බන්ධන සංකීර්ණ කාමොසය (හා සෙසු ඔස ද) තරණය කළ නිර්වාණ පදයට පැමිණි රහතුන්හට පනවන්නට (දෙවිමිනිස් ආදී) ගතියෙක් නැති.

415. එසේ හෙයින් තමා පිහිට කොට ඇති වව, සතිපට්ඨාන විෂය කොට ඇති වව. සප්තබොධාධික වධා දුක් කෙළවර කරව 'යි.

මෙසෙයින් මහාපජාපතී ගෝතමී මේ ගාථා ප්‍රකාශ කළා යැ.

සත්වැනි මහාපජාපතී ගොතමී යථරාපදන යි.

සුත්‍රාන්තපිටකයෙහි

32 වන ග්‍රන්ථය

අපද්‍යනපාලි

ද්විතීය භාගය (2 කාණ්ඩය)

ථෙරීඅපද්‍යන

මහාපජාපතිගොතමීඅපදානං

නම් ග්රපන්ථයෙන් පිටපත් කර (පිටු අංක 40 සිට 71 දක්වා) Pdf- 53

යථාවබෝධය ලබනු පිණිස අවංකව චිර්යය කරන්නා වූ සියල්ලන්ට ම ධර්මාවබෝධය පිනිස ඉදිරිපත් කරමි.

චිරං තිට්ඨතු ලෝකස්මිං සම්මාසම්බුද්ධසාසනං !

තමහට වැඩ කැමැත්තෝ තිසරණයෙහි පිහිටත්වා ! මේ පින් අනුමෝදන් වෙත්වා !

සම්පූර්ණ අපදානපාලි, බික්බුණි අපදානය <http://www.aathaapi.net/Thripitaka.html> වෙබ් අඩවියට පිවිස
[41.අපදාන පාලි භික්ඛුනී අපදාන -](#) ඔබට ලබාගත හැක.